

SLIM GENIETEN
plus

35
JAAR

HET GROOTSTE
MAANDBLAD VAN
NEDERLAND

**SLAAP-
ONDERZOEK**
65% slaapt niet
door. De neuroloog
legt het uit

Protheses
Leven met een
kunstoog, plakneus
en klikoor

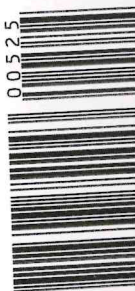
Lekker fietsen
in Limburg
en Groningen

**Doe-het-zelf-
TESTAMENT**
Hoe werkt dat?

Familie verhalen

- Moederdag zonder schuldgevoel • Het nieuwe wonen
- Ik leende geld aan mijn kind • Familie Ten Napel & familie Hamersma • Mantelzorger Lenny: 'Wat helpt, zijn vrienden en familie' • Zoon weigert erfenis • Familie in oorlogstijden

A large, glossy pink piggy bank is the central focus, resting on a wooden pallet. In front of the pallet, a single bicycle wheel is visible. The background is a classical building with stone columns and arched windows. The text is overlaid on the piggy bank.

Geld lenen aan je kind?

Pak het
zakelijk aan

Als een volwassen kind geld nodig heeft, wilt u als ouder graag helpen. Over een lening moeten jullie wél ijzersterke afspraken maken. Dan profiteert niet alleen het kind, maar ook de ouder(s). Prettig: soms betaalt de fiscus mee, terwijl het geld in de familie blijft.

Tekst José Mast Foto's Getty Images, Hester Doove (portret)

Een eerste koophuis, een verbouwing, een babykamer. In het leven van een jongvolwassene komen vaak allerlei wensen en kosten tegelijkertijd, terwijl het salaris bescheiden is en de spaarrekening nauwelijks gevuld. De bank is in zo'n geval niet scheutig met een lening of alleen tegen een hoge rente. Alsof het leven nog niet duur genoeg is. De situatie van de ouders is vaak omgekeerd. Het eigen huis is grotendeels afbetaald, de kinderen zijn de deur uit en het geld op de spaarrekening staat daar maar te staan tegen een relatief lage rente. Dus waarom zou u niet bijspringen als een kind het geld goed kan gebruiken?

Lenen bij leven

Veel ouders fungeren graag als familiebank. Zo levert hun vermogen nú plezier op en niet pas bij het verdelen van de erfenis. In de meeste gevallen zitten de kinderen tegen die tijd in een heel andere fase en hebben ze het geld niet meer zo hard nodig als eerst. Maar er zijn ook nadelen.

Zes redenen waardoor je kunt twijfelen

1. Geld dat u uitleent, kunt u niet zelf gebruiken, ook niet als u onverwacht voor hoge kosten komt te staan. Is er dan nog een buffer om op terug te vallen?
2. Heeft u meer kinderen en wilt u die gelijk behandelen? Geld uitlenen tegen een lage rente is praktisch gezien een schenking. Schenkt u een ander kind dan hetzelfde bedrag? Of trek u de voorkeursbehandeling recht bij het verdelen van de erfenis?
3. Een lening kan scheve ogen geven. Misschien wil ►

een ander kind later hetzelfde bedrag lenen, maar kunt u het op dat moment niet meer missen. Het is goed om uw gedachten hierover te bespreken met de kinderen. Onduidelijkheid en 'geheime' afspraken wekken argwaan en verstoren de familieverhoudingen.

4. Het zakelijke karakter van een lening kan wrijving geven in de relatie tussen ouder en kind. Het kind kan zinspelen op een lagere rente of een hogere kwijtschelding, de ouder kan de neiging krijgen zich te bemoeien met het bestedingspatroon van het kind.

5. Als een kind alleen dankzij een lening bij de ouders een duur huis kan kopen, is het misschien verstandiger om te kiezen voor een goedkoper huis.

6. Het kan gebeuren dat een kind de lening niet kan terugbetalen. Hierover kunt u zakelijke afspraken maken. Daarover verderop meer.

Een goede reden om het wél te doen

Geld uitlenen aan een kind kan voor iedereen gunstig uitpakken. Stel u leent een bedrag uit dat nu op een spaarrekening staat tegen 1,5 procent rente. Als u aan het kind een hogere rente vraagt, gaat u er dus op vooruit. Hier schuilt wel een flinke adder onder het gras, want als u meer vermogen heeft dan €57.684 per persoon, wil de Belastingdienst ook zijn deel. De Belastingdienst gaat ervanuit dat uitgeleend geld een rendement van 5,88 procent oplevert en spaargeld ongeveer 1,44 procent. Het werkelijke rendement doet er niet toe. In 2025 betaal u over dit fictieve rendement 36 procent belasting. Om dit nadeel goed te maken, moet u minimaal een rente van ruim 3 procent afspreken.

Pas op: geld uitlenen tegen een lage rente is eigenlijk een schenking

Voor het kind is dit een scherpe rente en bovendien blijft het geld in de familie. De familiebank kan meer voordeel opleveren als u het kind de rente kwijtscheldt. De Belastingdienst ziet dit als een schenking, maar dat is geen probleem. Dit jaar kun u namelijk €6713 belastingvrij schenken aan een kind. Zo draagt u meteen belastingvrij vermogen over, wat mogelijk een besparing op de erfbelasting oplevert.

Zo werkt een familiehypothek

Steeds vaker lenen kinderen geld binnen de familie om een eigen huis te kunnen kopen, bijvoorbeeld van hun ouders of van een oom of tante. Familie kan helpen bij het financieren van de bijkomende kosten of een verbouwing. Of een bedrag uitlenen om in te brengen als eigen geld, zodat de bank minder risico loopt en een lagere rente rekent. Ook als het kind al een hypotheeklening heeft, kan de familie helpen, bijvoorbeeld om een deel van de schuld af te lossen. Als een familielid een bv heeft, kan ook vanuit deze bv geld worden uitgeleend. In veel gevallen kan het kind de betaalde rente aan de familiebank aftrekken als hypotheekrente, maar daarvoor moet de lening wel voldoen aan strikte voorwaarden.

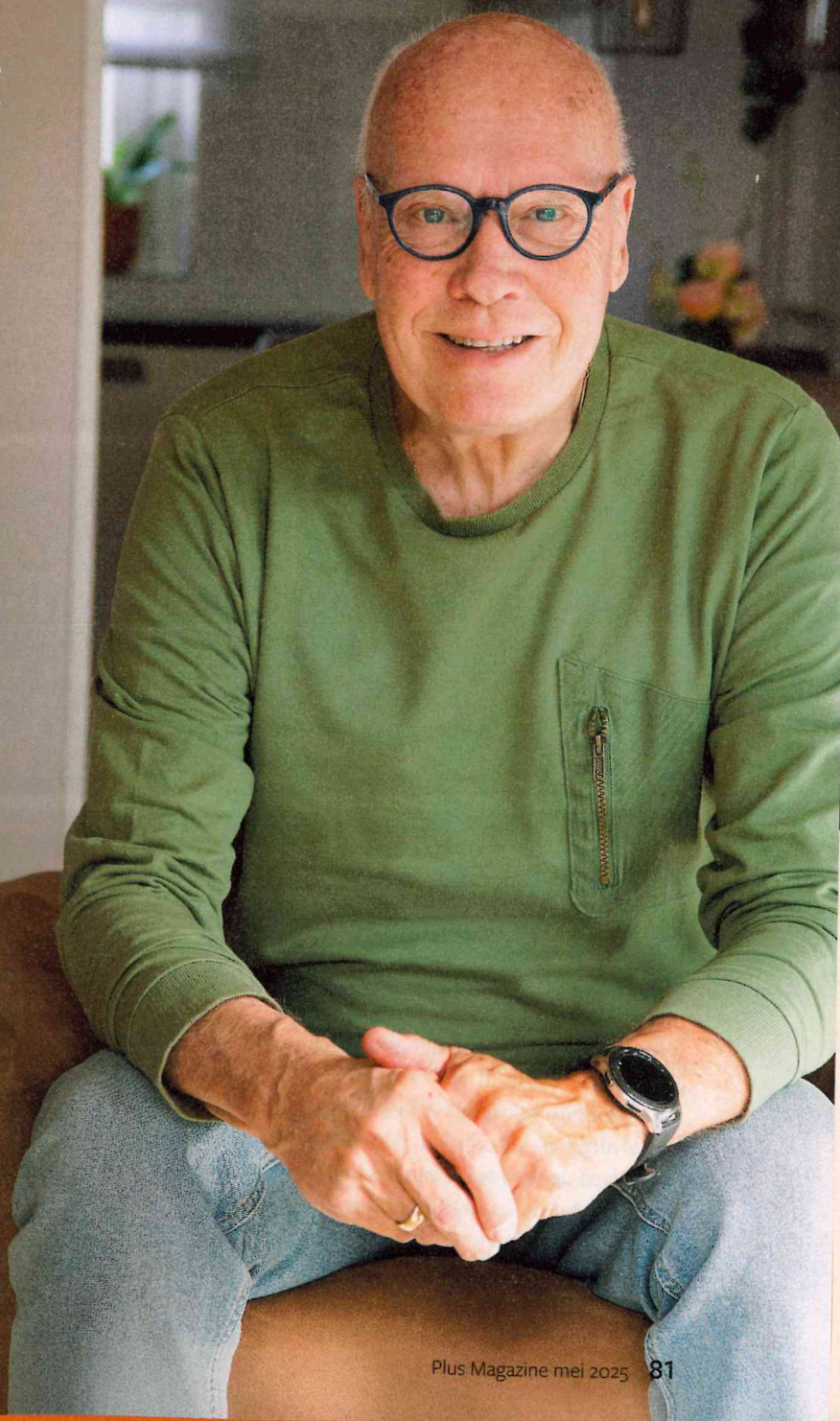
- Het kind moet het geld gebruiken voor de aankoop van een eigen huis of voor de verbetering of verbouwing van een eigen huis. Daarbij horen ook aankoopkosten, afsluit- en bemiddelingskosten voor een hypotheek bij een bank, advieskosten voor de familiehypothek zelf en kosten voor de notaris.
- Het kind moet rente en aflossing betalen en daarmee de schuld in 30 jaar aflossen. Het kind moet maandelijks een gelijk deel aan rente en aflossing betalen. Meer mag, minder niet.
- De rente moet zakelijk zijn. Dat betekent dat de rente vergelijkbaar moet zijn met de rente die een bank vraagt voor een hypothecaire lening met dezelfde voorwaarden.
- Het kind moet de familiehypothek melden in de aangifte inkomstenbelasting.

Pas op met terugschenken

Het kind heeft alleen recht op hypotheekrenteaftrek als het de rente daadwerkelijk betaalt. U mag de rente dus niet kwijtschelden en ook niet meteen terug ►

‘Zo kon onze zoon tóch dat appartement kopen’

Frank van der Sluis: “Onze zoon van 43 is pas gescheiden en moest daarom op zoek naar een nieuwe woning. Zijn ex heeft hem uit kunnen kopen, maar dat ging niet snel genoeg voor een nieuwe hypotheek, terwijl hij al wel een mooi appartement te koop zag staan. Om ervoor te zorgen dat hij dat appartement toch kon kopen, heb ik een nieuwe hypotheek op mijn afgeloste huis genomen en een deel van ons spaargeld ingelegd. Dat hebben we allemaal vast laten leggen bij de notaris, inclusief de rente van 3 procent. Mét de afspraak dat hij zodra hij zélf een hypotheek kan regelen, deze lening weer af zou lossen. We zien het dus echt als een overbrugging. Inmiddels zijn we een jaar verder en is zijn eigen hypotheek bijna rond. Hij lost de lening dan af, mijn hypotheek wordt geschrapt en we hebben ook afgesproken dat de kosten daarvan voor hem zijn. Ik ben heel blij dat ik hem op deze manier heb kunnen helpen. Anders was het nooit gelukt om dit appartement te kopen en hij is er superblij mee.”

schenken. Daarmee wordt het één rechtshandeling en vervalt het recht op hypotheekrenteaftrek. Wilt u toch schenken, doe dit dan op een ander moment en pas ook het bedrag aan.

Een lening bij de ouders kan invloed hebben op de lening die de bank bereid is te verstrekken. De bank kijkt naar het inkomen van het kind. Dit moet hoog genoeg zijn om zowel aan de bank als aan de ouders rente en aflossing te kunnen betalen. Soms kijkt de bank hier anders tegenaan als de ouders de rente terugschenken, maar fiscaal loopt u daarmee een groot risico. De toezegging dat u de rente gaat terugschenken wordt

Leg vast dat de schuld later wordt verrekend met het erfdeel van het kind

door de Belastingdienst gezien als een schenking in één keer, waarover een groot bedrag aan schenkbelasting is verschuldigd.

Wat kan er misgaan?

- **Het kind kan in de betalingsproblemen komen, bijvoorbeeld door werkloosheid of arbeidsongeschiktheid.**

U kunt afspreken om in dat geval de looptijd te verlenen. U kunt het kind ook vragen een (aanvullende) arbeidsongeschiktheidsverzekering af te sluiten.

Het is altijd verstandig om ook een hypotheekrecht te vestigen op de woning van het kind. U heeft dan de zekerheid dat de lening wordt terugbetaald bij een eventuele (gedwongen) verkoop. Voor het vestigen van hypotheekrecht is toestemming nodig van de bank die al hypotheekrecht heeft op de woning.

- **De relatie van het kind kan stuklopen.**

Als u alleen aan het kind geld leent, verandert een relatiebreuk niets aan de afspraken die u met elkaar heeft. De breuk kan wel tot gevolg hebben dat het kind voor hogere lasten komt te staan. Als terugbetalen lastig wordt, kun u afspreken de looptijd te verlenen. Als u ook aan de (huwelijks)partner van het kind geld uitleent, is het belangrijk om in de leenovereenkomst 'hoofdelijke aansprakelijkheid' vast te leggen. Alleen dan kun u voor de terugbetaling bij beiden aankloppen, ook na een (echt)scheiding.

- **De ouders kunnen overlijden.**

De schuld kan dan worden verrekend met het erfdeel van het kind. Hiervoor is het belangrijk dat in de leenovereenkomst staat dat de schuld opeisbaar is bij overlijden van de ouder(s). Ook moet erin staan dat de rente moet worden betaald tot het moment dat de erfenis wordt verdeeld, anders zou het kind een voordeel hebben ten opzichte van de andere erfgenamen. Bij het verdelen van de erfenis, wordt de lening van het erfdeel van het kind afgetrokken. Als er dan nog een schuld overblijft, moet het kind die terugbetalen aan de andere erfgenamen.

- **Het kind kan overlijden.**

Om te voorkomen dat de lening bij overlijden van het kind niet wordt afgelost, kun u het kind vragen een overlijdensrisicoverzekering af te sluiten.

Naar de notaris of niet?

Een eenvoudige leenovereenkomst waarbij u geen gebruik maakt van fiscale voordelen, kun u ook zonder notaris afsluiten. Leg hierin het geleende bedrag, de looptijd van de lening, de eventuele rente en de aflossingsafspraken vast. Zorg dat beide partijen een ondertekend origineel van de overeenkomst hebben. Wil u gebruikmaken van hypotheekrenteaftrek en/of fiscaalvriendelijke vermogensoverdracht? Dan is het noodzakelijk om een financieel adviseur en/of notaris in te schakelen. ■

Met dank aan mr. Jasper Nobel,
Van Grafhorst Notarissen